

EUROPEJSKI TYDZIEŃ SZCZEPIEŃ 2025 | 27 KWIETNIA - 3 MAJA
SZCZEPIONIA CHRONIĄ - ZAUF AJ NAUCE!

KORZYŚCI ZE SZCZEPIEŃ

***Szczepionki należą
do najpotężniejszych
wynalazków w historii,
sprawiając, że można teraz
zapobiegać chorobom,
których kiedyś się obawiano.***

Dyrektor Generalny WHO

Dr Tedros Adhanom Ghebreyesus^{1,2}

**154
MILIONY**

uratowanych istnień
ludzkich w ciągu
ostatnich 50 lat
dzięki globalnym
programom szczepień,
**tj. 6 osób na minutę,
8 768 dziennie,
3,2 mln rocznie**

**120
MILIONÓW**

Przewidywana
liczba uratowanych
ludzi w okresie
od 2019 do 2030
roku dzięki
kontynuacji
programów
szczepień

Zmniejszenie liczby zgonów niemowląt w okresie ostatnich 50 lat o

40%

**NA CAŁYM
ŚWIECIE**

i o ponad

50%

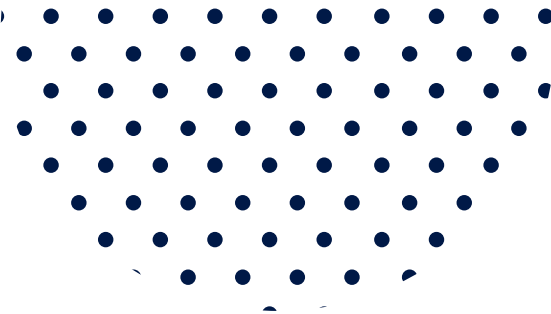
**W REGIONIE
AFRYKI**

dzięki szczepieniom przeciwko 14 chorobom:

- błonicy
- *Haemophilus influenzae* typu B
- wirusowemu zapaleniu wątroby typu B
- japońskiemu zapaleniu mózgu
- odrze
- zapaleniu opon mózgowo-rdzeniowych typu A
- krztuścowi
- chorobie pneumokokowej
- polio
- rotawirusom
- różyczce
- tężcowi
- gruźlicy
- żółtej febrze

KORZYŚCI ZE SZCZEPIEŃ

1. **Rozwijasz odporność** na chorobę bez jej przechorowania (związanego z ryzykiem ciężkiego przebiegu i powikłań)
2. Szczepienia budują w bezpieczny sposób **naturalne mechanizmy** odpornościowe organizmu. Szczepiąc się, przygotowujesz organizm do reakcji na żywy i groźny patogen
3. Szczepienia pozwalają zdrowym być **nadal zdrowymi**
4. Szczepionki, które zapobiegają chorobom bakteryjnym, ograniczają rozwój **antybiotykooporności** u bakterii³
5. **Odporność populacyjna** – ochrona nie tylko dla zaszczepionego, ale również dla tych, którzy nie mogą się zaszczepić, a choroba zakaźna mogłaby być dla nich zabójcza
6. Na wiele chorób **nie ma leków**, ale można im zapobiegać szczepieniami ochronnymi⁴ (np. poliomyelitis, odra, świnka, różyczka)
7. Powikłania chorób zakaźnych mogą być bardzo groźne dla zdrowia, a niekiedy również dla życia. Szczepiąc się, **zmniejszasz ryzyko wystąpienia powikłań**, które mogą wystąpić podczas choroby
8. Boisz się NOP (niepożądany odczyn poszczepienny)? NOP-y odnotowywane są średnio **raz na 10 000 przypadków**, a ryzyko wystąpienia niebezpiecznej reakcji anafilaktycznej występuje **raz na milion przypadków**. Częstość występowania NOP zależy od rodzaju podawanej szczepionki, ale w Polsce występują średnio w ok. 0,05% wykonanych szczepień⁵

**Na przykładzie szczepienia przeciwko błonicy,
tężcowi i krztuścowi:⁶**

87-99%
DZIECI

nie zachoruje
na błonicę,
a u pozostałego
odsetka będzie
miała łagodny
przebieg

70-100%
DZIECI

nie zachoruje
na tężec

ok.
85%
DZIECI

jest chronione
przed krztuścem
o ciężkim przebiegu

71-78%
DZIECI

nie zachoruje na
krztusiec w ciągu
kilku lat po podaniu
ostatniej dawki
szczepionki

Jakie NOP-y występują po podaniu szczepionki przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi?⁷

U ok.

50%
DZIECI

wystąpi ból
w miejscu
wkłucia,
niewysoka
gorączka,
senność

U

1-3%
DZIECI

wystąpi
wysoka
gorączka

U ok.

1%
DZIECI

wystąpi
płacz
trwający
kilka
godzin

U ok.

1 NA 1750
DZIECI

może wystąpić
ustępujący samoistnie
i niepozostawiający
trwałych zmian epizod
znacznie zmniejszonego
napęcia mięśniowego,
utrudniony kontakt

U

1 NA
11 100 - 11600
DZIECI

mogą wystąpić
drgawki spowodowane
gorączką, które
ustępują i nie
pozostawiają trwałych
zmian

Jeśli masz jakiegokolwiek wątpliwości co do przyjęcia szczepienia czy zaszczepienia dziecka – **nie rezygnuj!** Pracownicy medyczni mają fachową wiedzę i odpowiedzą na każde pytanie dotyczące szczepień. Pomogą Ci podjąć właściwą decyzję – adekwatną do Twojego trybu życia, stanu zdrowia i potrzeb.

CZY SZCZEPIONKI SĄ BEZPIECZNE?⁸

Zanim szczepionka trafi na rynek, podlega rygorystycznej procedurze, w trakcie której bada się jej skuteczność i bezpieczeństwo. Szczepionki są najszczegółowiej kontrolowanymi produktami leczniczymi dostępnymi w obrocie.

KTO DOPUSZCZA SZCZEPIONKI DO OBROTU?

- W Polsce – Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych
- W Unii Europejskiej Europejska Agencja Leków (**EMA - European Medicines Agency**). Orzeczenia EMA obowiązują we wszystkich krajach Unii Europejskiej⁹.

Badania bezpieczeństwa szczepionki przed jej dopuszczeniem mają kilka etapów:

BADANIA JAKOŚCI FARMACEUTYCZNEJ

Dostarczają informacji o jakości szczepionki

BADANIA PRZEDKLINICZNE

Dotyczą bezpieczeństwa produktu i przeprowadzane są w warunkach laboratoryjnych

BADANIA KLINICZNE

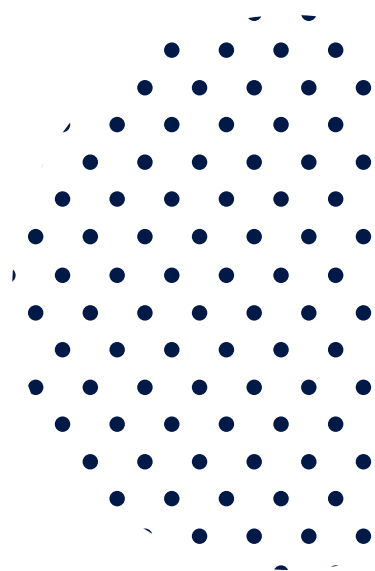
realizowane pod szczególnym nadzorem, bowiem wykonywane są na ludziach - ochotnikach

Badania kliniczne mają 3 fazy:

1. Sprawdzenie działania farmakologicznego i tolerowalności niepożądanych efektów na małej grupie osób (bez grupy kontrolnej)
2. Ocena bezpieczeństwa i skuteczności preparatu realizowana jest na dużych grupach osób. Ocenie podlega skuteczność przy różnym dawkowaniu (istnieje grupa kontrolna)
3. Ocena efektywności stosowania preparatu i jego bezpieczeństwo. Badanie wykonywane jest na bardzo dużych grupach (istnieje grupa kontrolna). W tej fazie porównuje się zapadalność na chorobę osób, którym podawano preparat, i ochotników z grupy kontrolnej

Po zatwierdzeniu preparatu i dopuszczeniu go do obrotu badania się nie kończą.

Jest to głównie raportowanie rzadkich niepożądanych efektów, a także porównywanie rezultatów podawania różnych preparatów. Niekiedy mogą to być również badania analogiczne jak wskazane w pkt. 3 – w celu porównania działania różnych szczepionek.

Przypisy

- 1 <https://www.who.int/news/item/24-04-2024-global-immunization-efforts-have-saved-at-least-154-million-lives-over-the-past-50-years>
- 2 <https://vaccination-info.europa.eu/pl/informacje-o-szczepionkach/korzysty-ze-szczepien-0>
- 3 <https://pacjent.gov.pl/szczepienie-ratuje-zycie>
- 4 <https://szczepienia.pzh.gov.pl/wp-content/uploads/2023/01/8.12-fb.jpg>
- 5 <https://szczepienia.pzh.gov.pl/wszystko-o-szczepieniach/co-to-sa-niepozadane-odczyny-poszczepienne-2/>
- 6 <https://www.mp.pl/pacjent/szczepienia/szczepienia-i-szczepionki/59269,szczepienie-przeciwko-blonicy-tezcowi-i-krztuscowi>
- 7 <https://www.mp.pl/pacjent/szczepienia/szczepienia-i-szczepionki/59269,szczepienie-przeciwko-blonicy-tezcowi-i-krztuscowi>
- 8 <https://szczepienia.pzh.gov.pl/wszystko-o-szczepieniach/jak-sie-bada-bezpieczenstwo-szczepionek/>
- 9 https://en.wikipedia.org/wiki/European_Medicines_Agency

EUROPEJSKI TYDZIEŃ SZCZEPIEŃ 2025 | 27 KWIETNIA - 3 MAJA
SZCZEPIENIA CHRONIĄ - ZAUF AJ NAUCE!

Broszura opracowana
przez Główny
Inspektorat Sanitarny